

**Pomorska Farma Życia-
rozwiązanie na sytuację
dorosłych osób z autyzmem**

MI

**POMÓŻ
ŻYĆ**

Jędrzej Opozda
Klaudia Pokładowska
Fundacja „Pomóż Mi Życ”

W Polsce nie jest znana dokładna liczba osób z autyzmem. Szacunkowe dane, według których w kraju żyje około 20 000 dzieci i 10 000 osób dorosłych, nie stanowią informacji na temat faktycznej liczby osób z autyzmem, skali i rodzaju ich potrzeb.

MI

**POMÓŻ
ŻYĆ**

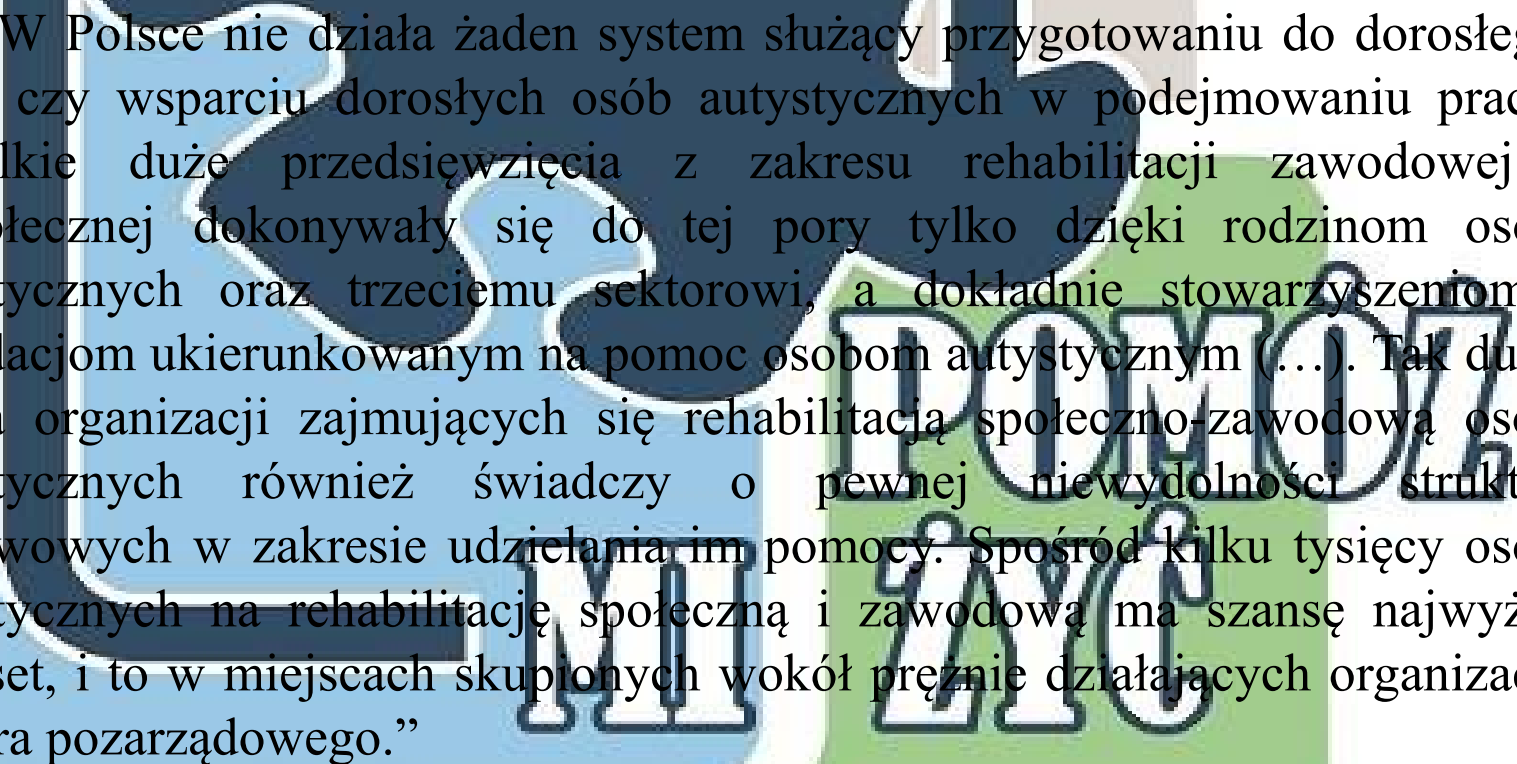
Autyzm – Sytuacja Dorosłych,
Raport 2013

Edukacja

- 1991 r. wprowadzenie obowiązku szkolnego.
- Nauka w Polsce jest obowiązkowa do 18 roku życia. Kształcenie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w Polsce jest prowadzone od 7. do 18. roku życia – w przypadku szkoły podstawowej, 21. roku życia – w przypadku gimnazjum, 24. roku życia – w przypadku szkoły ponadgimnazjalnej (np. szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy).
- 24 lata = koniec edukacji = koniec uznania specyficznych potrzeb osób z autyzmem.
- Zakończenie edukacji przynosi wyzwania, które nie są uregulowane systemowo. Bardzo wiele młodzieży niepełnosprawnej po zakończeniu edukacji pozostaje w domu (Trempała, 2011).

Rozwiązania systemowe

- Warsztaty Terapii Zajęciowej,
- Zakład Aktywności Zawodowej,
- Środowiskowe Domy Samopomocy:
 - Typ A - dla osób przewlekle psychicznie chorych,
 - Typ B – dla osób upośledzonych umysłowo,
 - Typ C – dla osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych.
- Na terenie województwa pomorskiego prowadzone są 62 ŚDSie – obejmują one swoją opieką 1775 osób. Dorosłe osoby z autyzmem są przyjmowane tylko przez domy o typie C.

„W Polsce nie działa żaden system służący przygotowaniu do dorosłego życia czy wsparciu dorosłych osób autystycznych w podejmowaniu pracy. Wszelkie duże przedsięwzięcia z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej dokonywały się do tej pory tylko dzięki rodzinom osób autystycznych oraz trzeciemu sektorowi, a dokładnie stowarzyszeniom i fundacjom ukierunkowanym na pomoc osobom autystycznym (...). Tak duża liczba organizacji zajmujących się rehabilitacją społeczno-zawodową osób autystycznych również świadczy o pewnej niewydolności struktur państwowych w zakresie udzielania im pomocy. Spośród kilku tysięcy osób autystycznych na rehabilitację społeczną i zawodową ma szansę najwyżej kilkaset, i to w miejscach skupionych wokół prężnie działających organizacji sektora pozarządowego.”

Buława-Halasz, 2016

Trudna dorosłość

- Autyzm nie mija wraz z wiekiem. Większość badań koncentruje się jednak na okresie dzieciństwa, zapomina się o tym, co dzieje się w kolejnych fazach życia.
 - Z badań przeprowadzonych przez CBOS w 2015r. wynika, że 1 na 5 ankietowanych osób (21%) uważa, że autyzm dotyczy wyłącznie dzieci (JiM, 2017).
- Kolejne fazy = dodatkowe trudności
 - Niektóre z osób w okresie dorastania trwale lub częściowo tracą wcześniej nabyte umiejętności i przeżywają regres w funkcjonowaniu (Trempała, 2011).
 - U części osób w okresie dorastania może pojawić się padaczka, wzrasta poziom agresywności, wzrastają problemy emocjonalne oraz te związane z odbiorem bodźców sensorycznych (Koller, 2000, za: Trempała, 2011).

POMÓŻ
MI ŻYĆ

Głos rodziców

- Ogólnopolski Spis Autyzmu, listopad 2016:
 - 360 osób ankietowanych (rodzice osób z ASD – młodzieży powyżej 12 r.ż. oraz dorosłych),
 - 17% ankietowanych wychowywało dziecko samotnie,
 - ponad połowa osób z autyzmem, których rodzice wypełniali ankietę, wymagała ciągłej opieki i nie mogła być pozostawiona sama na dłużej niż godzinę,
 - co dziesiąta z osób z autyzmem nie posługiwała się mową, 1/3 osób z zasobem słownictwa poniżej normy korzystała z AAC,
 - ponad 2/3 miało problem z poruszaniem się po mieście, komunikacją miejską, organizacją wyjść,
 - 33% w ciągu ostatnich trzech miesięcy przejawiało zachowania autoagresywne,
 - większość osób otrzymywała wsparcie w niepublicznych ośrodkach terapeutycznych.

MI
ZYC

POMÓŻ

Głos rodziców

- Raport JiM, luty 2017:
 - 129 osób badanych (rodzice i opiekunowie osób ze spektrum autyzmu powyżej 16 r. ż.)
 - 25% respondentów wychowuje samodzielnie dziecko,
 - 39% nie może liczyć na pomoc nikogo (poza partnerem) w sytuacjach kryzysowych,
 - 70 % mówi o tym, że wychowywanie dziecka z ASD ma negatywny wpływ na ich kontakty ze znajomymi, rodziną,
 - 95 % rodziców twierdzi, że ilość oferowanych nieodpłatnych zajęć terapeutycznych jest niewystarczająca.

MI ŻYC

POMÓŻ